

Posudek oponenta diplomové práce

Autor diplomové práce: **Lenka Houdková**

Název práce: **Proměny tradičního způsobu života v soběslavsko-veselských Blatech**

Autor oponentního posudku: **Mgr. Markéta Dvořáková**

Diplomová práce *Lenky Houdkové* je zaměřena na změny v tradičním způsobu života ve specifickém prostředí jihočeských soběslavsko-veselských Blat. Práce je členěna do šesti kapitol, ve kterých se autorka věnuje vlivům a procesům s důrazem na 19. a 20. století.

Za velice kvalitně zpracované části práce považuji kapitoly 1 – 3. Tradičním způsobem obživy místního obyvatelstva bylo až do kolektivizace v polovině 20. stol. zemědělství, proto se autorka ve velké části své práce zabývá právě proměnami v zemědělství. Velmi sugestivně a zároveň odborně autorka ukazuje změny ve způsobu zemědělské výroby a společenské i politické události, které měly podstatný vliv na specifický způsob života místního obyvatelstva. Velmi přínosná a zdařilá je zvláště kapitola 3.4., která popisuje poválečný vývoj a kolektivizaci venkova v 50. letech 20. století ve zmíněném regionu. V násilné kolektivizaci a jejich důsledcích, v přerušení kontinuálního vývoje zemědělského života, autorka vidí vytržení místních obyvatel z kořenů, postupné vylidňování regionu a současnou neradostnou situaci blatských vesnic.

V obživě místních obyvatel hrála důležitou úlohu těžba rašeliny, které je věnována kapitola 4. Pátá kapitola pojednává o blatské lidové kultuře, velmi nápadným dokladem je výjimečnost blatského kroje, který je považován za jeden z nejzajímavějších v Čechách. Další částí kultury, v níž se projevuje svébytnost blatské oblasti, je lidové stavitelství a architektura, která je specifická svou výtvarnou dokonalostí a různorodostí. Autorka podrobně přibližuje vývojové etapy, jimiž lidové stavitelství a venkovská architektura procházely. Opět vidí velký zlom v období po roce 1948, kdy byl kontinuální vývoj venkovského stavebnictví přerušen. Uvádí několik příkladů necitlivých přestaveb a zásahů do jihočeského venkovského prostředí.

Velkým problémem současných Blat je schvalování přestaveb nebo změn u památkově chráněných obcí a domů. Autorka řeší otázku památkové ochrany budov a vlastní zachování života v těchto vesnicích, umožnění současným obyvatelům, aby v těchto vesnicích mohli žít.

Ve velkém kontrastu k předešlým kvalitním kapitolám jsou další části práce. Za nejslabší považuji kapitolu 5.3., kde se autorka věnuje zvykům a obyčejům. V této kapitole se objevují zkratkovité útržky a chyby v popisu některých zvyklostí. Např. na straně 76 je nepřesný odstavec o masopustu, tvrzení „ ... *zakotvila zde jako bujarý přechod mezi Vánoce a Velikonocemi. ... Začíná 7.1. a končí ...*“, když větu předtím autorka píše, že „*masopustní období není přesně vymezeno*“.

V celé práci a zvláště v závěru se autorka pokouší zachytit důvody a příčiny současných problémů, s nimiž se oblast potýká. Pokouší se najít faktory, které stojí za současnými problémy, a zároveň najít možnosti a východiska ze situace, se kterou se místní obyvatelé a obce musí vyrovnávat.

Autorka pracuje s odbornou literaturou, správně používá odkazy a citace a píše kultivovaným jazykem. Drobné připomínky: na str. 42 autorka cituje z Kroniky, neuvádí ale odkaz; na str. 46 při kritice společnosti Eurofarms není uveden zdroj kritického tvrzení, pouze, že místní zemědělci se domnívají...

Práce odpovídá nárokům na diplomovou práci, autorka prokázala schopnost napsat odborný text. Diplomovou práci **doporučuji** k obhajobě.

Otázka k obhajobě:

1. Jako jednu z největších ran pro region uvádíte kolektivizaci, uveďte zásadní důsledky kolektivizace.
2. Proč je pro region důležité zachování specifické místní lidové kultury?

V Praze 25. srpna 2014

Mgr. Markéta Dvořáková